

Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2011
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	11.12.2014
Avaldamismärge:	

Kriminaal-, väärteo-, tsiviil- ja haldusasjade menetlusest osavõtjatele tasu maksmise ja kulude hüvitamise kord

Vastu võetud 22.12.2005 nr 322

[RT I 2005, 71, 557](#)

jõustumine 01.01.2006

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
28.02.2006	RT I 2006, 11, 78	06.03.2006
08.01.2009	RT I 2009, 6, 38	25.01.2009, rakendatakse alates 1.01.2009
30.04.2009	RT I 2009, 24, 149	10.05.2009, osaliselt 1.07.2009
25.03.2010	RT I 2010, 14, 74	04.04.2010
23.08.2010	RT I 2010, 60, 407	01.01.2011

Määrus kehtestatakse «[Kriminaalmenetluse seadustiku](#)» § 178 lõike 5, «[Väärteomenetluse seadustiku](#)» § 38 lõike 2, «[Tsiiviilkohtumenetluse seadustiku](#)» § 152 lõike 3, § 153 lõigete 1 ja 3 ja § 157 ning «[Halduskohtumenetluse seadustiku](#)» § 89 alusel.

§ 1. Kohaldamisala

Käesolevat korda kohaldatakse kriminaal- või väärteomenetlusest osavõtuga seotud kulude hüvitamisel kannatanule, tunnistajale, koosseisuvälisele tõlgile, eksperdile ja spetsialistile ning tsiviil- ja halduskohtumenetlusest osavõtuga seotud kulude hüvitamisel eksperdile, koosseisuvälisele tõlgile ja tunnistajale (edaspidi *menetlusest osavõtja*).

§ 2. Keskmise palga hüvitamine kriminaal- ja väärteomenetluses

(1) Menetlusest osavõtjale, kellele ei säilitata töökohal palka, hüvitatakse uurimisasutusse, prokuratuuri, väärteoasja kohtuvälise menetleja juurde või kohtusse kutsumise korral töölt eemalviibitud aja eest tema keskmine palk tööandja tõendi alusel, milles on märgitud töökoht ja amet ning keskmise päevapalga suurus. Keskmise päevapalk arvutatakse Vabariigi Valitsuse 15. augusti 2001. a määruse nr 275 «Keskmise palga arvutamise kord» järgi.

(2) Kui kannatanu, tunnistaja, koosseisuväline tõlk, ekspert või spetsialist ei esita tööandja tõendit, arvutatakse hüvitis töölt eemalviibitud aja eest, lähtudes kehtivast palga alammäärast.

§ 3. Sõidu-, majutus- ja toitlustuskulude hüvitamine ning päevaraha maksmine

(1) Tsiiviil- ja halduskohtumenetluses ettenähtud toitlustuskulud kaetakse päevarahaga.

(2) Kui menetlus toimub väljaspool menetlusest osavõtja elukohta, hüvitatakse talle sõidu- ja majutuskulud ning makstakse päevaraha vastavalt «[Tulumaksuseaduse](#)» § 13 lõike 3 punkti 1 alusel kehtestatud korrale. [[RT I 2010, 14, 74](#)- jõust. 04.04.2010]

§ 4. Eksperti- ja spetsialistitasu

(1) Eksperdile makstakse ekspertiisi eest tunnitasu, mis on 10–40-kordne «[Töölepingu seaduse](#)» § 29 lõike 5 alusel kehtestatud tunnipalga alammäär, välja arvatud juhul, kui käesoleva määrusega on vastavale ekspertiisiliigile kehtestatud teistsugune tasu. Spetsialistile makstakse tema kohustuste täitmise eest tunnitasu, mis on 10–25-kordne «[Töölepingu seaduse](#)» § 29 lõike 5 alusel kehtestatud tunnipalga alammäär.

[RT I 2009, 24, 149- jõust. 01.07.2009]

(2) Tasu suurust määrates arvestatakse eksperdi ja spetsialisti kvalifikatsiooni, töö keerukust, vajalike vahendite kasutamiseiga seotud mõõdapääsmatuid kulusid ning erilisi tingimusi, milles eksperdis tuli teha või spetsialisti kohustusi tuli täita.

§ 5. Eksperdi lisakulude hüvitamine

(1) Lisaks §-des 3 ja 4 sätestatud hüvitatakse tsiviil- ja halduskohtumenetluses eksperdile kulusid tõendavate dokumentide alusel eksperdiarvamuse ettevalmistamise ja koostamisega seotud kulud, kaasa arvatud abitööjõule ning uuringuks kasutatud materjalidele ja vahenditele tehtud kulutused.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kuluhüvitis ei või olla suurem kui 20% § 4 alusel makstavast eksperditasust.

§ 5¹. Eksperdi tasu kohtupsühhiaatriaekspertiisi ja kohtupsühhiaatria-kohtupsühholoogia komplekseksperdiisi tegemisel

(1) Kohtupsühhiaatriaekspertiisi ja kohtupsühhiaatria-kohtupsühholoogia komplekseksperdiisi tegemise eest kehtestatud tasu sisaldab kõiki ekspertiisi tegemisega seonduvaid kulusid, sealhulgas:

- 1) eksperdile või ekspertide komisjonile makstav tasu ekspertiisi tegemise eest ja sellega kaasnevad maksud;
- 2) eksperdi poolt ekspertiisi tegemiseks vajalike vahendite kasutamiseiga ning eksperdiarvamuse ettevalmistamise ja koostamisega seotud kulud, kaasa arvatud abitööjõule ning uuringuks kasutatud materjalidele ja vahenditele tehtud kulutused;
- 3) ekspertiisi käigus eksperdi elu- või tegevuskohast kuni 50 kilomeetri kaugusel asuva ekspertiisialuse isiku viibimiskohta ja sealt tagasi sõidu kulud;
- 4) eksperdi tegevusalast tulenevad või muul viisil arvete esitamisega kaasnevad tasud ja maksud.

(2) Ekspertiisi käigus eksperdi elu- või tegevuskohast rohkem kui 50 kilomeetri kaugusel asuva ekspertiisialuse isiku viibimiskohta ja sealt tagasi sõidu kulud hüvitatakse vastavalt läbitavale vahemaale, arvestades 0,25 eurot iga läbitud kilomeetri kohta, kuid kuni 63,90 eurot ühe ekspertiisi kohta.

[RT I 2010, 60, 407- jõust. 01.01.2011]

(3) Ekspertiisi erilisest keerukusest või mahukusest tingitud vahendite või ajakulu suurenemise tõttu võib kohtupsühhiaatriaekspertiisi ja kohtupsühhiaatria-kohtupsühholoogia komplekseksperdiisi tegemise eest kehtestatud tasu suurendada kuni kolm korda. Uurimisasutus, prokuratuur, väärteoasja kohtuväline menetleja või kohus võib ekspertiisihinna suurendamise põhjendatuse kohta küsida riikliku ekspertiisiasutuse arvamust.

(4) Tasu võib eksperdi soovil maksta eksperdi tööandjale viimase esitatud arve alusel.

(5) Tasu makstakse uurimisasutuse, prokuratuuri, väärteoasja kohtuvälise menetleja või kohtu määruse alusel.

[RT I 2009, 24, 149- jõust. 10.05.2009]

§ 5². Kohtupsühhiaatriaekspertiisi ja kohtupsühhiaatria-kohtupsühholoogia komplekseksperdiisi tasu suurus

(1) Kohtupsühhiaatriaekspertiisi ja kohtupsühhiaatria-kohtupsühholoogia komplekseksperdiisi tasu on 255 eurot iga ekspertiisi tegemisel osalenud eksperdi kohta.

[RT I 2010, 60, 407- jõust. 01.01.2011]

(2) Statsionaarse kohtupsühhiaatriaekspertiisi ja kohtupsühhiaatria-kohtupsühholoogia komplekseksperdiisi tasule lisanduva ühe voodipäevatasu piirsumma on 57,50 eurot.

[RT I 2010, 60, 407- jõust. 01.01.2011]

§ 6. Koosseisuvälise tõlgi tasu

(1) Koosseisuvälisele tõlgile makstakse suulise tõlke eest tunnitasu, mis on 2–40-kordne Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud tunnipalga alammäär.

[RT I 2006, 11, 78- jõust. 06.03.2006]

(2) Kirjaliku tõlke ühe lehekülje eest makstakse tasu, mis on kuni 20-kordne Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud tunnipalga alammäär.

[RT I 2006, 11, 78- jõust. 06.03.2006]

(3) Üks lehekülj on 1800 tähemärki koos tühikutega. Kui tõlge on lühem kui üks lehekülj, makstakse pool lehekülje tasust.

§ 7. Tunnistajatasu maksmine tsiviil- ja halduskohtumenetluses

(1) Tunnistajatasu tunnitasmäär arvestamisel keskmise brutosissetuleku järgi lähtutakse Vabariigi Valitsuse 15. augusti 2001. a määruses nr 275 «Keskmise palga arvutamise kord» kehtestatud korrast.

(2) Tunnistajatasu tunnitasmäär arvestamisel muu püsiva sissetuleku järgi lähtutakse arvutamise vajaduse tekke kuule eelnenud kuue kalendrikuu jooksul isiku tõendatud, püsivast kogusissetulekust viimase 6 kuu jooksul, ümberarvutatuna keskmiseks tunnitasmääraks kooskõlas käesoleva paragrahvi lõikega 1. Püsiva sissetuleku all mõistetakse sellist sissetulekut, mille laekumine on regulaarne.

(3) Tunnistajatasu tunnitasmäär määratakse tunnitasu alam- ja ülemmäära piires, mis on 1–10-kordne Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud tunnipalga alammäär.

(4) Tõendamisküsimustele kirjalikult antud vastuste eest tunnistajatasu arvutamisel lähtutakse vastuste lehekülgede arvust ja tunnistajatasu tunnitasu alammäärast.

(5) Üks lehekülg on 1800 tähemärki koos tühikutega. Ühe lehekülje tasu on 1–10-kordne Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud tunnipalga alammäär.

§ 8. Välisriigist Eestisse kutsutud menetlusest osavõtja kulude hüvitamine

(1) Välisriigis elavale tunnistajale, eksperdile ja tõlgile võib maksta Vabariigi Valitsuse poolt sätestatud kõrgemat tasu, kui selline tasu on tavaline tema elukohamaal ja isiku osalemine menetluses on hädavajalik.

(2) Välisriigist Eestisse kutsutud menetlusest osavõtjale hüvitatakse Eestisse sõidu ja Eestis viibimise kulud ning töölt eemalviibitud päevade eest saamata jäänud keskmine palk.

(3) Välisriigist Eestisse kutsutud eksperdil on õigus saada ekspertiisitasu vastavalt eelnevale kokkuleppele teda kutsunud asutusega.

(4) Kutses peab olema märgitud, millised kulud hüvitatakse. Ettenähtud summad maksab menetlusest osavõtja väljakutsunud asutus käesoleva määruse §-s 9 sätestatud korras. – rakendatakse alates 1.01.2009
[RT I 2009, 6, 38- jõust. 25.01.2009]

(5) Menetlusest osavõtjal on õigus saada taotluse alusel avanssi kulutuste katteks. Avanssi maksab menetlusest osavõtja väljakutsunud asutus, välja arvatud üldkorras menetletavas kriminaalasjas, kus menetlusest osavõtja avansi seoses kohtuistungil osalemisega maksab kohus. – rakendatakse alates 1.01.2009
[RT I 2009, 6, 38- jõust. 25.01.2009]

§ 9. Tasu maksmise kord

(1) Kriminaal- või väärteomenetluse korral maksab käesoleva määrusega ettenähtud summad pärast ülesande täitmist menetlusest osavõtja väljakutsunud asutus (uurimisasutus, prokuratuur, väärteoasja kohtuväline menetleja või kohus) oma eelarves selleks ettenähtud vahenditest vastavalt kas uurija, prokuröri, kohtuvälise menetleja või kohtu määruse alusel. Üldkorras menetletavas kriminaalasjas maksab menetlusest osavõtja kulud seoses kohtuistungil osalemisega kohus, sõltumata sellest, kes oli menetlusest osavõtja väljakutsujaks. – rakendatakse alates 1.01.2009
[RT I 2009, 6, 38- jõust. 25.01.2009]

(1¹) Käesoleva määrusega ettenähtud summad sisaldavad maksuseadustega sätestatud makse, mille peab kinni või vajaduse korral maksab menetlusest osavõtjale väljamakset tegev asutus. Kui füüsilisele isikule makstavad summad on saaja teate kohaselt tema ettevõtlustulu või väljamakse tehakse tasu saamiseks õigustatud isiku tööandjale ja maksuseadus ei sätesta teisiti, siis kannab kohtumäärust täitev asutus üle kogu määrusega ettenähtud summa.
[RT I 2009, 24, 149- jõust. 10.05.2009]

(2) Tsiiviil- ja halduskohtumenetluses makstakse tasu menetlusseadustes ettenähtud juhtudel ja korras.

§-d 10 ja 11. [Käesolevast tekstist välja jäetud]